

ת"פ 3537/01/23 - מדינת ישראל נגד דניאל אברמוב, נהוראי-מאיר אוחנה

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 3537-01-23 מדינת ישראל נ' אברמוב(עציר)
ואח'
לפני כבוד השופט גיל קרזבום
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
דניאל אברמוב (עציר),
נהוראי-מאיר אוחנה (עציר),

גזר דין - נאשם 2

כללי

1. הנאשם 2 הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של סיוע לנשיאה והובלה של נשק - עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא + סיפא + 31 לחוק העונשין, שימוש ברכב ללא רשות - עבירה לפי סעיף 413 ג לחוק העונשין, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו - עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין, נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, נהיגה ללא רישיון רכב תקף - עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת התעבורה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף - עבירה לפי סעיף 2(א) (ב) לפקודת רכב מנועי.

2. הסדר הטעון מתייחס לתיקון כתב האישום ואינו כולל הסכמות לעניין העונש שיוטל על הנאשם.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. בתאריך 13.12.22 נגנב רכב מסוג מזדה 3 מס' לוחית רישוי 33374801 שבבעלות של ראל עייש (להלן: "הרכב"). רישיון הרכב אינו בתוקף החל מחודש 01.2022.

בתאריך 20.12.22 סמוך לשעה 13:42 נסעו הנאשמים ברכב ברחוב הרצל בטירת הכרמל כאשר לוחית הרישוי של הרכב מזויפת ותואמת למספר לוחית רישוי של רכב אחר. במהלך הנסיעה נאשם 2 נהג ברכב כשהוא פסול לנהיגה מכוח החלטת קצין משטרה שניתנה בפניו החל מיום 24.11.22 למשך 30 ימים, ומבלי שהייתה לו תעודת ביטוח בתוקף. נאשם 1 ישב לידו במושב הנוסע ונשא והוביל בתוך שקית שקופה לבנה נשק מסוג אקדח

ברטה מודל F84 קליבר 9 מ"מ קצר שסוגל לירות כדור ובכוחו להמית אדם ובתוכו מחסנית המתאימה לאקדח שהכילה 9 כדורים המהווים אביזר ותחמושת לנשק (להלן: "הנשק", "המחסנית" ו- "התחמושת"). הנאשם 2 ידע על כך וסייע והקל על הנאשם 1 להחזיק, לשאת ולהוביל את הנשק, המחסנית והתחמושת. כל זאת עשו הנאשמים בלא רשות על פי דין. בזמן הנסיעה ברכב היו ברשות הנאשמים כפפות חד פעמיות.

שוטרים שהיו בניידת משטרתית הבחינו ברכב וכרזו לנאשמים מספר פעמים לעצור, אך נאשם 2 אשר שהבחין בניידת לא נענה לבקשת השוטרים לעצור והמשיך בנסיעתו לרחוב הלח"י ובהמשך לרחוב יצחק שמיר כשהשוטרים נוסעים אחריהם בניידת וכורזים להם. כל זאת עשה נאשם 2 במטרה להפריע לשוטרים או להכשילם במילוי תפקידם על-פי חוק. בהמשך לאמור, עצר נאשם 2 את הרכב ברחוב יצחק שמיר 12 בטירת הכרמל, שם בוצע חיפוש בתוך הרכב ונתפסו הנשק, המחסנית והתחמושת.

עיקר טיעוני המאשימה לעונש

4. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, תוך מתן דגש על תופעת האלימות באמצעות נשק, והצורך להחמיר בעבירות נשק, כאשר המטרה היא להגן על שלום הציבור וביטחונו, על חיי אדם והרכוש, שכן זמינות הנשק תורמת להגדלת מעגל האלימות ולתוצאות הקשות הנובעות מכך. המאשימה ציינה כי מדובר במכת מדינה, שיש להוקיעה מהשורש, והפנתה לתיקון 140 לחוק העונשין (עונש מינימום) המלמד על עמדתו של המחוקק ועל הצורך להחמיר בעבירות נשק, בכלל זה הפנתה להנחיית פרקליט המדינה בדבר מדיניות הענישה המחמירה בעבירות נשק והמאמץ התביעתי להביא לצמצום התופעה. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ציינה כי מדובר בנאשם בגיר שבחר בחירה מודעת לבצע את העבירות, חלקו בביצוען היה מלא ולמעשה ללא תרומתו לא היה יכול הנאשם 1 להשלים את העבירה, הוא הבין היטב את מעשיו ואת השלכותיהם, הוא אינו סובל מלקויות כלשהן, לא מתקיימת בעניינו קרבה לסייג לאחריות הפלילית, לא היה במצוקה נפשית ולא קדמה למעשיו התגרות כזו או אחרת. המאשימה הדגישה כי מדובר באקדח מסוג ברטה, טעון במחסנית המכילה כדורים, דבר המצביע על פוטנציאל הנזק הרב הצפוי להיגרם מביצוע העבירה, וזאת גם אם לא נעשה שימוש בנשק. עוד ציינה כי אמנם חלקו של הנאשם מצומצם יותר בכך שסייע לביצוע העבירות בנשק על ידי הנאשם 1, אך הצביעה על כך שנהג ברכב ללא רשות בעליו, בעודו בפסילה, ללא פוליסת ביטוח ורישיון רכב תקפים, ובהתאם פוטנציאל הנזק הרב למשתמשי הדרך. ציינה כי הסיבה לביצוע העבירות אינה ידועה, אך גם אם מדובר בשימוש פרטי או במטרה להעביר את הנשק לגורמים אחרים, אין בכך כדי להוות נסיבה לקולה. בכל הקשור לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להודאתו המידית של הנאשם, לחיסכון בזמן שיפוטי יקר והעדר עבר פלילי. הפנתה גם לאמור בתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי הנאשם לקח אחריות פורמאלית על ביצוע העבירות, כאשר בסופו של יום, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית והומלץ על ענישה מוחשית בעלת גבולות ברורים. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית, ובשים לב למתחם אליו עתרה המאשימה ביחס לנאשם מס' 1 טענה למתחם עונש הולם שנע בין 24 ל- 36 חודשי מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, ביקשה למקם את עונש המאסר בפועל ברף האמצעי של המתחם וכן להטיל מאסר על תנאי לתקופה ארוכה, פסילה בפועל, פסילה על תנאי וקנס כספי.

ראיות מטעם הנאשם 2

5. הוגשה חוות דעת פסיכולוגית של הנאשם (נ/1).

הוגשו מסמכים רפואיים הנוגעים לאחיו של הנאשם (נ/2).

עיקר טיעוני הנאשם 2 לעונש

6. ב"כ הנאשם, הפנה להודאתו המידית של הנאשם, לתיקון המהותי בכתב האישום, ולהעדר עבר פלילי. עוד הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, בין היתר לגילו הצעיר, העובדה כי מדובר בנאשם שגדל במשפחה נורמטיבית וניהל אורח חיים נורמטיבי עובר למעצרו. הדגיש את הפגיעה הקשה במסלול חייו בעקבות ביצוע העבירות, וכן את הפגיעה הקשה בבני משפחתו ובעיקר בבריאותו הנפשית של אחיו הצעיר שקרס נפשית בעקבות מעצרו של הנאשם. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, הפנה לעובדה כי מדובר בנאשם שנכלל בקטגוריה של קטין בגיר, אשר לא היה הגורם המרכזי בביצוע העבירות, אלא קיבל הנחיות במטרה לסייע לאחר. עוד ציין כי המעשים לא כללו תכנון מוקדם, והוא לא היה שותף לתכנון עבירת הנשק. הפנה לסוג הנשק, שכן מדובר באקדח לא אוטומטי, להבדיל מתת מקלע או אמצעי חבלה אחרים הנחשבים כנשקים מסוכנים יותר. הדגיש כי הנאשם העיקרי בתיק (הנאשם 1) קיבל על עצמו את מלוא האחריות, ואף הסביר כי הנאשם 2 סייע לו ולא היה בקיא בשום פרט. בכל הקשור לנסיבות ביצוע עבירות התעבורה, ציין כי הנאשם לא נהג בפראות, ובנהיגתו לא סיכן את משתמשי הדרך האחרים. בכל הקשור להמלצות והערכות שירות המבחן, ציין כי ההמלצה הסופית של שירות המבחן לפיה הוא נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם אינה מובנת, ואינה עולה בקנה אחד עם האמור בגופו של התסקיר, שכן שירות המבחן הצביע על קיומם של כוחות חיוביים אצל הנאשם שיכולים לסייע לו בשינוי מצבו הנוכחי. בכל הקשור למדיניות הענישה וקביעת מתחם העונש ההולם, הפנה לפסיקה רלוונטית, ביקש לקבוע כי העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות מסכת אירועים אחת, ובהתאם לקבוע מתחם ענישה אחד לכלל העבירות שנע בין מאסר בפועל למשך 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ל- 14 חודשי מאסר בפועל. בהקשר זה הפנה להנחיית פרקליט המדינה בעניין מדיניות הענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה, כאשר מתחם המוצא בגין עבירות נשיאת אקדח הוא בין 1.5 ועד 4 שנות מאסר בפועל, ובעבירת הסיוע המתחם נע בין 9 ועד ל- 24 חודשי מאסר בפועל, מתחם הדומה יותר למתחם אותו מציעה ההגנה. בכל הקשור לעבירות התעבורה טען למתחם עונש הולם של פסילה מותנית ועד 20 חודשי פסילה בפועל. לאור כל האמור לעיל, ב"כ הנאשם ביקש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, תוך הסתפקות בתקופה מעצרו עד כה, וזאת בצד רכיבי ענישה נוספים לרבות מאסר מותנה ארוך ומרתיע.

7. מטעם הנאשם העיד מר ליאור דוידוב חייל המשמש כמפקד טנק. סיפר על כך שהוא והנאשם חברים טובים וציין כי הנאשם הינו חבר טוב ונאמן, והעריך כי העבירות בוצעו על ידי הנאשם כתוצאה מביטחון העצמי הנמוך שנוצל על ידי גורמים שוליים.

8. העיד, מר ערן אוחנה, אביו של הנאשם, וסיפר על אורח החיים הנורמטיבי שהוא ומשפחתו מנהלים, עובדים לפרנסתם, בנותיהם אקדמאיות, והנאשם נעדר עבר פלילי. מבלי להמעיט מחומרת העבירות טען כי אלו בוצעו על רקע בעיות בגיבוש זהות עצמית ודימוי עצמי נמוך, ולא ממניעים פליליים. עוד העיד על התקופה הקשה אותה חווים הוא ומשפחתו בעקבות מעצרו של הנאשם, וסיפר על השבר הקשה בנפשו של בנו הקטן המצוי באשפוז כפוי. הדגיש את העובדה שהנאשם הבין את טעותו, וכיום פניו למקום אחר. ביקש לתת לנאשם הזדמנות להשתקם וציין כי הוא עצמו יעשה את כל המאמצים לסייע בעניין. עוד הפנה לקשיים עמם מתמודד הנאשם במסגרת בית הכלא, וכי המשך חשיפתו לעולם העבריינות עלולה לדרדרו. ביקש להתחשב בנאשם ובתקופת המעצר הארוכה בה הוא נתון.

9. העידה, גב' אביבית אוחנה, אמו של הנאשם, על התקופה הקשה והמורכבת אותה היא ומשפחתה עוברים בעקבות מעצרו של הנאשם. הדגישה כי הנאשם מצר על מעשיו, ומבין כי טעה. הפנתה למצבו הקשה של אחיו של הנאשם שנשבר נפשית ממעצרו של הנאשם, ונזקקותו אליו. ביקשה להתחשב בנאשם וציינה כי היא ובעלה יעשו את כל מאמציהם על מנת לשקמו.

10. העידה, עו"ד ליאורה אוחנה, דודתו של הנאשם, על החולשות של הנאשם ובעיקר הפנתה לגילו הצעיר והדימוי העצמי הנמוך ממנו סבל, ואשר הביא אותו להתחבר לחברה שולית. מנגד העידה גם על כוחותיה להשתקם. הדגישה את הקשיים בהם המשפחה נתונה ובעיקר הקושי הנפשי של הנאשם במהלך המעצר. ציינה כי כל בני המשפחה גודלו וחונכו לדבוק בדרך הישר, והביעה תקווה עמוקה לשיקומו את הנאשם, והדגישה כי הותרתו במאסר תחטיא במקרה זה את המטרה.

11. הנאשם עצמו הצטער על ביצוע העבירות, לקח אחריות על ביצוען, טען כי הפנים את טעותו, הצר על הפגיעה במשפחתו, והבטיח כי מעשיו לא יישנו.

תסקיר שירות המבחן:

12. בתסקיר שירות המבחן פורטו בהרחבה נסיבותיו האישיות של הנאשם. מהתסקיר עולה כי הנאשם לוקח אחריות פורמאלית על ביצוע העבירות, מתקשה להסביר את המניעים למעשיו, שלל סכסוכים עם אחרים, משליך את סיבת מעצרו על גורמים חיצוניים ומתקשה להתבונן בדפוסי התנהגותו ולהביע מוטיבציה אמיתית לשינוי. בהתאם, שירות המבחן התרשם כי רב נסתר על הגלוי אודות מהות קשריו השוליים. עם זאת, כגורמי סיכוי, שירות המבחן מנה את העובדה כי מדובר בצעיר ללא הרשעות קודמות, המבטא רצון להשתלבות בטיפול מתאים, קיומם של כוחות חיוביים שיכולים לעמוד לסייע בידו לשינוי מצבו, העובדה כי הנאשם מביע צער על מעורבותו בפלילים, מגלה תובנה באשר למחירים אותם הוא משלם בעקבות כך, וההתרשמות כי הנאשם בעל תובנות ראשוניות באשר לדרך התמודדותו עם מצוקות רגשיות באמצעות חיבור לסביבה שולית ודפוסי חשיבה והתנהגות עבריינים. במכלול השיקולים, שירות המבחן העריך כי נדרש תהליך טיפולי מעמיק שיאפשר קבלת כלים, שיסייעו לנאשם לזהות ולבטא את קשייו הרגשיים לצד חיזוק דפוסי חשיבה נורמטיביים. כן הוערך כי בהעדר טיפול מסוג זה קיים סיכון בינוני עד גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד. לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של

הנאשם. לצד זאת, שרות המבחן המליץ על ענישה מוחשית ובעלת גבולות ברורים העשויה לחדד עבורו את גבולות החוק ואת חומרת מעשיו. כן הומלץ כי ובמידה ויוטל על הנאשם מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא, לשקול אפשרות שילובו בתהליך טיפולי מותאם לגילו הצעיר בהתאם לצרכיו הטיפוליים.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

13. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40-א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

14. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת הנשק הינם: הצורך בשמירה על חיי אדם ושלמות הגוף, שלום הציבור ותחושת בטחונו מפני פגיעות בגוף ובנפש והסדר הציבורי. על ערכים אלה ניתן להגן בעיקר באמצעות פיקוח הדוק של הרשות להנפקת רישיונות להחזקת נשק. נשיאת נשק שלא כדין מחבלת ביכולתה של הרשות לבצע פיקוח ואכיפה כנדרש. בנוסף מי שמחזיק נשק ללא רישיון מסכן את הציבור, מאחר שלא עבר הכשרה מתאימה, ויש להניח כי אינו יודע להשתמש בו בדרך נכונה ובטוחה. למותר לציין, כי לא כל אדם רשאי לשאת נשק, ושיקולי הרשות במתן היתר לנשיאת נשק נועדו להבטיח את שלום הציבור וניתנים במשורה ביחס לאזרחים מן השורה. החוק והפסיקה ייחסו לעבירות בנשק חומרה מיוחדת, נוכח ההשלכות הרות האסון, ופוטנציאל הסיכון הרב הגלום בהן. נפסק, כי זמינותו של נשק חם בעל פוטנציאל להסלמה בעבירות אלימות מסוגים שונים, מחייבת ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה.

בית המשפט העליון התייחס רבות לחומרתן של עבירות נשק, לכך שהפכו ל"מכת מדינה" ולצורך להחמיר עד מאוד בענישה בעניין. גם המחוקק התייחס לחומרת עבירות הנשק כשקבע לאחרונה בהוראת שעה עונשי מינימום לעבירות נשק, חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, אשר נכנס לתוקף בדצמבר 2021. ר' ע"פ 5813/21 ג' בארין נ' מדינת ישראל שם נאמר בין היתר: "רבות נכתב על עבירות נשק והתערבות ערכאת הערעור בקביעת העונש ההולם בכלל ובעבירות נשק בפרט. אם קיימת התערבות, היא בדרך כלל נעשית על מנת להחמיר בעונשם של עברייני נשק ולא להקל עמם. לאחרונה, נאמרו על ידי הדברים הבאים במסגרת ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' בסילה: 'אין צורך להכביר במילים על אודות החומרה הנלווית לעבירות נשק. אין היום חולקין כי עבירות מסוג זה הפכו ל'מכת מדינה' של ממש...מכה זו מצריכה מענה הולם בדמות ענישה מחמירה של הטלת עונשי מאסר

משמעותיים. מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בעניין עבירות נשק, ולא בכדי נתקבל עתה תיקון לחוק העונשין (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021)...הקובע עונשי מינימום לעבירות נשק' (שם, פסקה 25). בע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע בין היתר כי: "עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולביטחוננו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא דין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד". בע"פ 5833/07 ח'ורי נ' מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע כי: "הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה...". עבירות הנשק, הפכו למרבה הצער, ל"מכת מדינה" של ממש: ראו לעניין זה דבריו של כב' הש' אלרון ברע"פ 5613/20 אלהוזייל כדלהלן: "לגופם של דברים, עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. כתוצאה מכך, בית משפט זה שב וקבע כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען..."

15. העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו פוגעת ביכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם בשמירה על הסדר הציבורי ועקרון שלטון החוק וכיבודו.

16. אשר לעבירות התעבורה המיוחסות לנאשם, הערכים המוגנים הינם בעיקר הצורך להגן על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך מפני נהגים מסוכנים ובכלל זה מפני מי שנוהג ברכב ללא רשות בזמן שהוא פסול מלנהוג. לעבירה של נהיגה בזמן פסילה ערך מוגן נוסף והוא החובה לקיים את החלטות בית המשפט. בכל הקשור לעבירה של נהיגה בפסילה ראה דברי כב' השופט לוי ברע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו-לבן: "נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב... על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי 'מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים'".

נסיבות ביצוע העבירות

17. נסיבות ביצוע העבירות פורטו בהרחבה במסגרת תיאור עובדות כתב האישום המתוקן.

18. בקביעת חומרת עבירת הנשק יש להביא בחשבון מספר מרכיבים, ובכללם: סוג הנשק, מספר הנשקים, כמות התחמושת ומטרת החזקתו (ראה ע"פ 1530/04 + 1332/04 יצחק רפאל פס ואח' נגד מדינת ישראל (בימ"ש העליון)).

19. הנאשם 2 סייע לנאשם 1 לשאת ולהוביל את הנשק בכך שנהג ברכב והסיע את הנאשם 1 עם הנשק ממקום למקום בלא רשות בעליו של הרכב, וביצע ניסיונות הימלטות מהמשטרה. גם אם לא ניתן לייחס לנאשם תכנון מוקדם, הנאשם ידע על קיומו של הנשק ברכב, כאשר מדובר בנשק שהיה מוכן לירי, ודי היה בביצוע פעולת דריכה ושחרור ניצרה מצדו של הנאשם 1 על מנת לעשות בו שימוש. גם העובדה שהנאשם סייע להוביל נשק ברחובות העיר בשעת צהריים, מהווה נסיבה מחמירה נוכח פוטנציאל הפגיעה בבני אדם.

גם אם אניח לטובת הנאשם כי ידע על הנשק רק בעת תחילת הנסיעה ברכב, וכי מדובר בפרק זמן קצר בו הנאשם 2 סייע לנאשם 1 בהובלת הנשק, הרי מדובר ברכב שהיה מצוי בשליטתו, הרכב נשא לוחית זיהוי מזויפת, והנאשם 2 ביצע ניסיונות הימלטות מהמשטרה, כאשר הנשק והתחמושת מצויים בתוך הרכב. בהתאם יש לקבוע כי מדובר בפעולות סיוע משמעותיות.

20. בצד עבירת הסיוע קבוע עונש שגובהו מחצית מעונשו של המבצע העיקרי, ויש להביא זאת בחשבון במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם. עם זאת, לא מדובר בחישוב אריתמטי בהכרח ויש להביא בחשבון את כלל הנסיבות לרבות חלקו של המסייע בביצוע העבירה. ר' בהקשר זה ע"פ 4463/12 ארנבורג נ' מדינת ישראל.

חלקו של הנאשם 2 קטן באופן משמעותי מחלקו של הנאשם 1, ובא לידי ביטוי בסיוע כפי שפורט לעיל.

21. נוכח הנסיבות המפורטות לעיל, יש לקבוע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים ביחס לעבירת הסיוע לנשיאת והובלת הנשק, הינה בינונית.

22. בכל הנוגע לעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ועבירות התעבורה המיוחסות לנאשם 2, חלקו הינו מרכזי. הנאשם 2 בניסיונותיו להימלט מהשוטרים ביצע עבירות תעבורה חמורות. הנאשם שהבחין בניידת המשטרה המשיך בנסיעה חרף העובדה שהשוטרים כרזו לו לעצור. מדובר בנהיגה עבריינית לשם התחמקות מהשוטרים, שרק במזל הסתיימה ללא פגיעה בציבור משתמשי הדרך. הנאשם 2 יכול היה להפסיק את נהיגתו בכל שלב, אך הוא בחר שלא לעשות כן. הנאשם 2 נהג כך כשהוא מצוי בפסילה שהוטלה עליו על ידי קצין משטרה, ללא פוליסת ביטוח ורישיון רכב תקפים. העובדה שנהג בפסילה מהווה נסיבה משמעותית לחומרה.

במכלול הנסיבות, יש לקבוע כי במקרה זה הפגיעה בערכים המוגנים ביחס לעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ועבירות התעבורה מצויה ברף הבינוני ומעלה, קרוב יותר לרף הבינוני.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

23. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הנשק, המקימות סיכון ממשי וחמור לציבור ויוצרות פוטנציאל להסלמה עבריינית, תוך שהוא חוזר ומבהיר, כי חומרה זו מחייבת ליתן ביטוי עונשי הולם באמצעות הרחקת מבצעי העבירות לתקופת מאסר ממשית לריצוי בפועל. בע"פ 1323/13 חסן נ'

מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע בין היתר, כי "**הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מעבירות נשק, לצד הממדים ש אליהם הגיעו, מחייבים לתת ביטוי הולם וכבד משקל להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זאת, ולהחמיר את עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זאת, בהדרגה**". בע"פ 2918/13 **דבס נ' מדינת ישראל** (בימ"ש העליון) נקבע כי "**המציאות בארץ המתבטאת בזמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עימו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית, מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם שירתיע באופן ממשי מהחזקת נשק בכלל ומשימוש בו בפרט**"

בע"פ 5807/20 **פלוני נגד מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של נשיאת נשק והובלתו, בית המשפט קבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 20 ועד 40 חודשי מאסר בפועל, והוטלו 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל בעונשו והטיל עליו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, בין היתר נוכח תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו אשר המליץ על ענישה טיפולית בצד מאסר בעבודות שירות. בנוסף בית המשפט הביא בחשבון את הנסיבות המיוחדות של ביצוע העבירה עת הנאשם מצא את הנשק ביער והחליט לקחת את כלי הנשק לאביו ולא דיווח על מציאתו למשטרה באופן מידי. בע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.09.22) נאשם שוהה בלתי חוקי נשא אקדח בשטחי ישראל ונמלט משוטר. הנאשם צעיר ללא עבר פלילי, הורשע בעבירות של נשיאת נשק, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, וכניסה ושהייה בישראל. עונשו של הנאשם הוחמר מ-18 ל-28 חודשי מאסר בפועל, תוך שנקבע כי "**מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריח**". בע"פ 2033/21 **זועבי נ' מדינת ישראל** (30.8.2021) נאשם בן 51, ללא עבר, חולה טרשת נפוצה נדון בגין נשיאת שני אקדחים על רקע סכסוך פעיל, למאסר בן 24 חודשים. ערעורו של הנאשם נדחה חרף מצבו הרפואי וסולחה שנערכה בין המשפחות. בע"פ 4303/22 **אמיר אבו גאנם נ' מ. ישראל** הנאשם בעל עבר פלילי הורשע בעבירה של נשיאת והובלת אקדח ומחסנית ריקה ברכבו. נגזרו 31 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. ערעורו נדחה. בע"פ 5856/22 **טאיע סויטאת נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של נשיאה והובלת אקדח ומחסנית ריקה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בכך שנסע ברכב עם אדם אחר כשהוא נושא את האקדח והמחסנית, ובהגיעו למחסום משטרה הנאשם יצא מהרכב והחל להימלט מהמקום ובחלוף מרדף קצר, שבמהלכו השליך את האקדח. על הנאשם הוטלו 28 חודשי מאסר בפועל. ערעור נדחה. בע"פ 930/22 **אוסמה חטיב נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירה של נשיאה והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע, בכך שנשא והוביל ברכב בו נהג, אקדח חצי אוטומטי ומחסנית ריקה תואמת. על הנאשם הוטלו 23 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור נדחה. ת"פ 44453-10-21 **מדינת ישראל נ' גבארין ואח'**, שם דובר בשני נאשמים, כאשר הראשון הורשע בעבירות של נשק (נשיאה והובלה) והנאשם השני הורשע בעבירת סיוע לעבירות נשק (נשיאה והובלה). נקבע מתחם עונש הולם ביחס לעבירה המושלמת של נשיאה והובלת נשק בין 15 ועד 36 חודשי מאסר ולגבי עבירת הסיוע נקבע מתחם עונש הולם שבין 8 חודשי מאסר בפועל שאפשר שירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר. על הנאשם מס' 1 הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם מס' 2 הוטלו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. ת"פ 38368-09-21 **מדינת ישראל נ' איטאס ואח'** - הנאשם מס' 3 הורשע בעבירות של סיוע בנשיאת נשק, אביזר נשק ותחמושת. נקבע מתחם עונש הולם ביחס לעבירת הסיוע אשר נע בין 8 ל-20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הוטל מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים. בת"פ 7626-04-20 **מדינת ישראל נ' אעמר ואח'**, הנאשם 2 הורשע בסיוע לנשיאת נשק, בכך שנהג והסיע ברכב את הנאשם 1, אשר החזיק אקדח, מחסנית תואמת ותחמושת נוספת. נקבע מתחם ענישה הנע בין 9 ל-24

חודשי מאסר, ועל הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, הוטלו 9 חודשי עבודות שירות. בית המשפט ציין כי היה מקום להטיל 12 חודשי מאסר, אך ראה לנכון להתחשב בתקופת מעצרו. בע"פ **2391/18 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בפזיזות, הפרעה לשוטר וסיוע לנשיאה והובלת אקדח. הנאשם נסע עם אחר ברכב בעוד האחר נושא עליו אקדח, בידיעתו של הנאשם. בנוסף נהג הנאשם ברכב בפזיזות וסיכן את משתמשי הדרך. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל, כאשר ציין כי בליבת המעשים נמצאת עבירת הנהיגה בפזיזות ולא עבירת הסיוע לנשיאת הנשק, שהייתה ברף הנמוך. על הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי ובעל המלצה שיקומית משירות המבחן, הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל. הנאשם משך את הערעור שהוגש על ידו על חומרת העונש.

24. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי העונש שנקבעו נעים בין 24 ועד 54 חודשי מאסר בפועל והעונשים נעים בין 28 ועד 36 חודשים. יצוין כי כל הפסקי דין שהוגשו מתייחסים לעבירה המלאה ולא לעבירת הסיוע.

25. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה כאשר מתחמי הענישה שנקבעו נעים בין 9 חודשי מאסר ועד 48 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

26. בכל הקשור לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, קיימת קשת רחבה של עונשים, כל מקרה ונסיבותיו. רע"פ 5244/17 **גבריאל תורג'מן נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של בנהיגה ללא רישיון, בזמן פסילה, ללא ביטוח וללא רישיון רכב. על הנאשם הוטלו 7 חודשי מאסר בפועל, הפעלת שני מאסרים מותנים בחופף לעונש המאסר שנקבע, תוך חפיפה נוספת בינם לבין עצמם, ועונשים נוספים. ערעור על קולת העונש התקבל כך שעונש המאסר הועמד על 10 חודשים בפועל ועונשי המאסר המותנים שהופעלו ירצו במצטבר בינם לבין עצמם ובמצטבר לעונש המאסר לריצוי בפועל, כך שבסה"כ הוטלו 20 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור נדחתה. רע"פ 8438/17 **חסן כיאל נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע, בנהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, נהיגה בזמן פסילה ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף, ונגזרו עליו הארכת עונש מאסר מותנה, קנס, פסילה ועונשים נוספים. ערעור על קולת העונש התקבל, כך שהופעל מאסר מותנה בן 8 חודשים והוטלו 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בחופף. בקשת רשות ערעור נדחתה. רע"פ 155/23 **נאור ברנס נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ברכב משא, נהיגה ברכב על ידי בלתי מורשה לסוג, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, אי החלפת דסקה יומית במשאית ונהיגה ברכב ללא ביטוח. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 7 ועד 20 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל. בערעור ובקשת רשות ערעור נדחו. רע"פ **5638/13 נכפולגר נ' מדינת ישראל** המערער הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף. על המבקש הושתו בין היתר 14 חודשי מאסר בפועל והופעל מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים בחופף. במסגרת הערעור הופחת עונש המאסר בפועל ל-12 חודשים והמאסר המותנה הופעל כולו בחופף. בקשת רשות הערעור נדחתה.

לסיכום מתחם העונש ההולם

27. נוכח העובדה שמדובר באירוע אחד כאשר העבירות קשורות האחת בשנייה, יש לקבוע מתחם ענישה אחד, וזאת גם הייתה עתירת הצדדים.

28. הדין מבחין בין עונשו של מבצע עיקרי לבין מסייע במובן זה שהעונש המרבי בגין ביצוע עבירת סיוע הוא מחצית העונש המרבי שנקבע למבצע העיקרי (סעיף 32 לחוק העונשין). הקביעה הנורמטיבית ביחס לעונש המרבי של המסייע לעומת המבצע העיקרי מבטאת את התובנה כי תרומתו של המסייע לביצוע עבירה פחותה מתרומתו של המבצע העיקרי, ראה ע"פ 4876/15 **פלוני נ' מדינת ישראל**, שם נקבע כי: "**המסייע, חרף תרומתו למעשה העבירה, כשמו כן הוא - נותר מחוץ למעגל העברייני הראשוני, ולכן אחריותו נחשבת פחותה**" (ע"פ 10153/07 **קייסי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.7.2012)**). על כן, "ראוי, כי בבואו של בית המשפט לגזור את דינו של המסייע, יעמיד בית המשפט לנגד עיניו את היחס שקבע המחוקק בין עונשו של המסייע לעונשו של המבצע העיקרי" (עניין פלוני).

העונש המרבי הקבוע בחוק ביחס לעבירת סיוע לנשיאת והובלת נשק הוא 5 שנות מאסר ולא פחות מ- 15 חודשי מאסר (עונש המינימום הקבוע בחוק שאינו יכול להיות כולו על תנאי).

29. לאחר ששקלתי את נסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנהוגה אני סבור כי מתחם העונש ההולם ביחס לכלל העבירות צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ-16 חודשים ולא יעלה על 30 חודשים בצד עונשים נלווים.

בכל הנוגע לרכיב הפסילה בפועל ביחס לעבירות התעבורה, אני סבור שמתחם העונש ההולם צריך לכלול פסילה בפועל שלא תפחת מ- 16 חודשים ולא תעלה על 36 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

30. לקולה אני מביא בחשבון את: קבלת האחריות, הבעת החרטה, ההודאה בכתב האישום המתוקן, החיסכון בזמן שיפוטי, גילו הצעיר של הנאשם, והעדר כל עבר פלילי. כן יינתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם כעולה מטיעוני ההגנה, ומחוות הדעת הפסיכולוגית שהוגשה בעניינו שם הומלץ על הערכה פסיכיאטרית וטיפול בהתאם בשל מאפייני דיכאון, חרדה, ופגיעה ניכרת בתפקודו הפיזיולוגי הרגשי והקוגניטיבי (לציון כי מדובר בחוות דעת מסוף שנת 2021). משקל נוסף יינתן לתקופת המעצר המשמעותית בה הנאשם נתון עד היום (כידוע תנאי המעצר קשים מתנאי מאסר), והשלכות המעצר והמאסר הצפוי על הנאשם, בפרט נוכח העובדה שמדובר במאסרו הראשון של אדם צעיר שאופיו טרם התגבש סופית. כך גם יינתן משקל לפגיעה המשמעותית שנגרמה למשפחתו של הנאשם. על הפגיעה הקשה במשפחה ועל כאבה, ניתן היה ללמוד מדברי בני המשפחה אשר פירטו בין היתר על הפגיעה הקשה באחיו הקטן של הנאשם שמצבו הנפשי התדרדר בעקבות מעצרו של הנאשם. בנוסף יובאו בחשבון גורמי הסיכוי לשיקום, והעובדה שמאחורי הנאשם עומדת משפחה תומכת שיכולה לסייע לו בהקשר זה.

31. לחומרה, יש להביא בחשבון את גורמי הסיכון להישנות עבירות בהיעדר הליך שיקומי.

32. במכלול הנסיבות כמפורט לעיל, ובשים לב להעדר עבר פלילי, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם 2 עונש מאסר בפועל לתקופה הקרובה יותר לרף התחתון של מתחם העונש ההולם וביחס לרכיב הפסילה בפועל לתקופה המתקרבת למרכז המתחם.

33. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם 2 את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם 2 עונש מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 20/12/22 ועד היום.

אני גוזר על הנאשם 2 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג פשע וירשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם 2 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו עבירת נשק מסוגן עוון, או עבירה של נהיגה בזמן פסילה או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו או עבירה של שימוש ברכב ללא רשות וירשע בגינה.

אני פוסל את הנאשם מס' 2 מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים בפועל מיום שחרורו ממאסרו ובמצטבר לכל פסילה אחרת ככל שקיימת.

מוסברת לנאשם חובת הפקדת רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט ובהיעדר רישיון נהיגה תקף תצהיר ערוך כדין.

אני גוזר על הנאשם 2 עונש פסילה על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

אני גוזר על הנאשם 2 קנס כספי בסך ₪ 6,000 או 40 ימי מאסר.

הקנס שהוטל על הנאשם ישולם עד ליום 01/01/2024.

תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע

במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

תשומת לב שב"ס להמלצת שרות המבחן למבוגרים לפיה יש לשקול את אפשרות שילובו של הנאשם בתהליך טיפולי בין כותלי הכלא.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' אלול תשפ"ג, 21 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.